

פרוטוקול מס' 37/ד

מישיבת ועדת הכלכלה, שהתקיימה ביום ג', 28.7.59, בשעה 11.15.

נכח:

- חברי הוועדה: ב. אבניאל
- י. אסא
- ע. איכילוב
- מ. אונא
- נ. אזניה
- מ. אולמרט
- ע. דגני
- ש. פולשטיין
- ש. שורש

מוזמנים:

- מר ברנר - נציג משרד החקלאות
- מר גוטליב - היועץ המשפטי, מ. חקלאות
- מר נוימן - נציג משרד החקלאות
- מר נגבי - נציג משרד המשפטים
- חה"כ ורהפטיג - סגן מנהל משרד מסחר ותעשייה
- מר גלבוע - היועץ המשפטי, מ. מסחר ותעשייה
- מר לוונטל - נציג
- מר כנר - איגוד
- מר פנקס - הסוכנים
- מר פרוט - של בתי"ר ישראלים
- מר שור

סדר-היום:

=====

היו"ר ב. אבניאל: אני פותח את הישיבה.

א. חוק מדידת מים (תיקון)

היו"ר ב. אבניאל: אני מציע בסעיף 10 למחוק את המלים "שהוא סבור".

ה. ח. ל. ט. ה.

בסעיף 10, המלים "שהוא סבור" - נ. מ. ח. ק. ב.

ב. חוק המועצה לייצור ולשיווק של ירקות

ש. שורש: הצעתי שתהיה קרן גם למחקר, להדברה, לחקירת השווקים ולשכלול האריזה.

ה. ח. ל. ט. ה.

הצעת חה"כ שורש - נ. ח. ק. ב. ל. ה.
הסתייגות לחה"כ אבניאל, אולמרט ואיכילוב.

בטעיק 38 מציע חה"כ איכילוב למחוק את המלים "מסוייג לפי איזורים" וכן 3% במקום 5%.

מר גוטבלד:

אני חושב שיש יסוד לחשש לאפליה, אם ההיטל יוטל לפי איזור. אני גם מציע שהשיעור המכסימלי לא

מ. אולמרט:

יעלה על 4%.

אם למתישב חדש או לאיזור מסויים יש צורך לתת חמיכה - תחן אותה המדינה. אבל ההיטל לפי חוק זה צריך להיות שווה לגבי כל האיזורים.

היו"ר ב. אבניאל:

בנושא זה דנו גם בחוק המים. אין מחיר מים אחד במדינה. לכן כאשר גובים היטל מוכרחים להחשב בתנאים הספציפיים של כל מקום ומקום ושל כל זן.

י. אסא:

הסיווג לפי איזורים לא ייעשה לעתים קרובות. אבל אם בעין-גדי, למשל, ירצו לנסות את גידול העפניות, אין להטיל עליהם היטל. אם באיזור מסויים רוצים לגדל ירקות באופן מסויים, יש לשטרר את הגידול מהיטל.

ש. שורש:

ה ח ל ט ה

ההצעה למחוק בטעיק 38 את המלים "או מסוייג לפי איזורים" - לא נתקבלה

הסתייגות לחה"כ אבניאל ואיכילוב.

ההצעה כי שיעור ההיטל לא יעלה על 4% נתקבלה

עד יום ב' הקרוב אשקול אם להסכים שמכסימום של 20% מכלל ההיטלים שיועברו לקרן לעידוד הייצוא.

ע. איכילוב:

נחבקשתי על ידי חה"כ איכילוב לברר את בעיית החיפושטים. היועץ המשפטי לממשלה ואנוכי הגענו למסקנה כי אין כל ספק שעל סמך טעיק 43 אי אפשר לחפש בכליז או על גופו של חשוד. לשם זה דרוש צו מיוחד של שופט.

מר נגבי:

טעיק 45

לפי הצעת חה"כ איכילוב, במקרה של עבירה ראשונה אין עונש מאסר.

מר נגבי:

יכולתי לקבל הצעתו של חה"כ איכילוב אילמלא ידעתי שבשיווק הירקות יש תופעות שליליות של בריונות. לכן מוכרחה להיות הרתעה בצורת עונש מאסר לעברייין. על עבירה ראשונה יפסוק בית המשפט מאסר על תנאי. אך אם רוצים אנו לצייד את המועצה במכשיר הרתעה חינוכי, מוכרחים לתת אפשרות של מאסר. אני מבקש את חה"כ איכילוב לקבל טעיק זה, כי חודו אינו מופנה כלפי יצרנים או כלפי המשווקים, כי אם נגד תופעות שליליות שאתן יש להחמיר.

ש. שורש:

יש הבדל עצום בין מספר האנשים שחוק הבוטנים חל עליהם לבין מספר האנשים שיש להם קשר לחוק זה. לעונש מאסר על העבירה הראשונה אתנגד גם בעת הדיון על חוק מועצת ההדרים, כאשר חוק זה יובא לכנסת הרביעית.

ע. איכילוב:

אינני מתעלם מדברי חה"כ שורש כי במערכת שיווק הירקות יש אלמנט שרצוי לאיים עליו בעונש מאסר. אבל בכל זאת הנימוקים שלי נגד קביעת עונש מאסר הם רציניים יותר. אם איכר נהג שלא כחוק מסיבה זו או אחרת, אין אני רוצה כי ישלח לבית הסוהר על עבירתו הראשונה, והרי שופט יוכל לשלוח גם למאסר אם החוק נתן לו סמכות זו.

ע. איכילוב: אני יודע שגם משקים פרטיים המשווקים על ידי "טנא" ו"עמיר ביעף" וכן המשקים של הקיבוצים נהגו לא תמיד כשורה לא משום שרצו לעבור עבירה, אלא משום שהיו זקוקים לכסף. בעיה זו נוגעת לענין ההצמדה ואינני רוצה באמצעות חוק זה לתת תשובה לבעיה שאינה נוגעת לו.

גם לפי הצעתי יהיה בחוק הגורם המרתיע, כי מי שצובר עבירה על חוק זה עושה זאת בדרך כלל מדי יום והוא ידע כי להבא ילך למאסר אם עבר פעמיים אותה עבירה.

ה ח ל ט ה

הצעת חה"כ איכילוב לסעיף 45 (גרסה ב')

ג ת ק ב ל ה

הנו"ר ב. אפניאל: בזה סיימנו את הדיון. הנוסח הסופי יועבר לחברי הוועדה ואם יהיה צורך בשיבה נוספת, התכנס ועדת המשנה ותסיים את הטיפול, כדי שאפשר יהיה ביום ב' הקרוב להניח את הצעת החוק על שולחן הכנסת לקריאה שנייה ושלישית.

ב. משלחת של סוכנים של בתי"חר ישראל

מר פרנץ: אנו מייצגים כ-5000 חברים. אבל יש סוכנים רבים החוששים להכנס לארגוננו.

כשם ארגוננו מביעים אנו את תודתנו על ההזמנה ששלחתם לנו ועל ההזדמנות שנתתם לנו להוכיח לכם בהוכחות וראיות חותכות נחיצות חקיקת החוק המבוקש.

אנו מרשים לנו לציין עובדות המדברות בעדן ואינן זקוקות לפירושים.

בית הרושת המייצר מוצרי שמנים העסיק סוכן בירושלים במשך זמן של 11 שנים נגד אחוז קומיסיון מינימלי. בית הרושת הוא החרב מאד - ולא בלי עזרת הסוכנים - והגדיל את מערכת מכונותיו. היות ומספר צרכני ירושלים לא גדל באותו המספר בו הגדיל בעל בית הרושת את מכונותיו - ואולי בעזרת מענקים שונים - פיטר בעל בית הרושת את הסוכן באמחלא שהוא מוכרח להגדיל את הכמות הנמכרת של הסחורה בירושלים ולא נתן לסוכן אף פרוטה בתור פיצויים עבור עבודת ההחדרה של מוצרי בית הרושת שהסוכן עבד בה במשך 11 שנים. לפת דין ולית דיין.

בעל בית הרושת המייצר דברים חימיים העסיק סוכן להחדרת מוצריו במשך 5 שנים. אחר כך מכר הוא את בית הרושת על כל זכויותיו וחובותיו, כולל פיצויים למנהלים, לפקידים ולפועלים, ורק הסוכן נשאר בלתי מוגן. הבעלים החדשים ממשיכים להעסיק את הסוכן במקרה זה מבלי לרצות להכיר בזכות הוותק שלו. הם רוצים לאלץ את הסוכן לעשות חוזה לפיו השירות שלו מתחיל עכשיו.

בית הרושת גדול מאד למיני ממתיקים נמכר על ידי בעליו לבעלי בית הרושת דומה ובמכירה הצבטחו הפיצויים למנהלים, לפקידים ולפועלים ושוב רק הסוכן נשאר הפקר, בו בזמן שדווקא הסוכן היה הפגיע את גלגלי בית הרושת מיום היווסדו והצליח להחדיר את המוצרים על כדי כך שהבעלים של בית הרושת מתחרה ראו עצמם נאלצים לקנות את בית הרושת כדי להפטר ממחירה בלתי רצוי.

בית הרושת מפורסם מאד מסר סוכנות המורה השקעה בצור הלוואה, כעין דמי מפתח, בסך 5000 ל"י. לאחר שנים מספר ראה הסוכן בצוקר בהיר אחד מודעה בעתון כי אותו בית הרושת רוצה למסור את הסוכנות תמורת השקעה של 25,000 ל"י, מבלי לבוא בדברים עם הסוכן המחזיק בסוכנות זה שנים מספר. במקרה לא הגיבו על המודעה ובית הרושת ביקש את הסוכן להמשיך ואף חנה נאלץ להוסיף לו אחוזים, הואיל וקביעת האחוז הקודמת לא היתה מספקת לכיסוי החוצאות.

מר פרנט:

בית חרושת לקרמיקה העסיק 13 וחצי שנה - סוכן בתל-אביב ומחט ממנו תמיד מפרעות, ובשנה האחרונה היה הסוכן נאלץ להעמיד לרשות הנהלת בית החרושת 21,000 ל"י בתור הלוואה-מפרעה. למרות זאת, הואיל והציע מישהו לבית החרושת מפרעה בסך 40,000 ל"י, מיהרה הנהלת בית החרושת לעשות הסכם עם המציע מעל לראשו של הסוכן. אנו הגבנו על כך בתוקף והצלחנו להביא לידי פשרה זמנית על ידי דחיית סידור העניין לעוד 6 חדשים. אולי יצליחו הצדדים לבוא לידי הסכם הדדי.

בקשתנו היא חקיקת חוק בוררות-חובה וקביעת עקרון פיצויים ותשלום עבור החדרת המוצרים - תקנה כדי שלא ייקל בעיני בעל בית חרושת לפטר סוכן בכל רגע באופן שרירותי.

ז. ורהפטיג:

בהצעת החוק נתנו זכויות של בוררות-חובה רק לאותם סוכנים שעבדו עבור בית חרושת לפחות 3 שנים. שר המסחר והתעשייה אמר בחשובתו שהגבלה זו אינה לטובת הסוכנים. הוא סבור שאם כבר מבטיחים פיצויים ובוררות-חובה יש לקצר את התקופה. אמרתי שאני מסכים לדעתו.

מר שור:

כפי שנהוג במקומות רבים, נוהגים לפטר את הסוכן לאחר תקופת עבודה מסוימת למשך חודש, כדי שלא יהיה קבוע ואחר כך מקבלים אותו שוב לעבודה. אני חושב ששר המסחר והתעשייה צודק ביחס לתקופה.

היו"ר ב. אבניאל:

אני מודה לחברי המשלחת. אם יהיה צורך, נזמינכם שנית.

הישיבה הבאה תהיה ביום ב' הקרוב, בשעה 11.15. נדון בה בהצעת חוק הסוכנים המסחריים.

הישיבה ננעלה ב-12.15.